

EMAS a

ISO 26000

Čo je ISO 26000?

V roku 2010 Medzinárodná organizácia pre normalizáciu (ISO) vydala ISO 26000, medzinárodnú normu poskytujúcu návod na prevedenie princípov spoločenskej zodpovednosti do aktívnych akcií. Jej hlavným cieľom je podporovať spoločné globálne chápanie spoločenskej zodpovednosti medzi organizáciami v súkromnom aj verejnom sektore bez ohľadu na ich veľkosť, činnosť alebo polohu. Hoci ISO 26000 je komplexná norma, nie je určená ako náhrada už existujúcich noriem. Tým, že obsahuje pokyny k nástupu na cestu udržateľnosti, existujúce normy skôr dopĺňa. ISO 26000 je dobrovoľná norma, ktorá nie je určená pre certifikačné účely (ponúka iba návody!). Schéma EMAS je v tejto súvislosti obsiahlejšia a náročnejšia, keďže je normou kontrolovanou (overovanie a validácia) nezávislými tretími stranami. ISO 26000 sa zameriava na sedem hlavných tém týkajúcich sa spoločenskej zodpovednosti: životné prostredie, korektné prevádzkové postupy, spotrebiteľské záležitosti, angažovanosť v komunite a rozvoj komunity, ľudské práva, pracovné postupy a správa a riadenie organizácie.

Kľúčová téma:

Životné prostredie

ISO 26000 prichádza s odporúčaniami, ako identifikovať významné environmentálne aspekty a minimalizovať environmentálny vplyv na aktivity v organizácii. Rešpektované by mali byť princípy ako je preventívny prístup alebo riadenie environmentálnych rizík. V tejto kľúčovej téme sú riešené štyri základné otázky:

1. Prevencia pred znečistením

Opatrenia zamerané na zlepšenie environmentálneho správania prostredníctvom prevencie znečistenia a odpadu.

2. Trvalo udržateľné využívanie zdrojov

Kľúčové oblasti pozostávajú z energetickej účinnosti, ochrany vody/prístupu k vode a materiálovej efektívnosti.

3. Zmiernenie klimatických zmien a prispôsobenie sa

Okrem zmiernovania klimatických zmien musí organizácia riešiť prispôsobenie sa a to uvedome-

ním si svojej zraniteľnosti, identifikovať významné klimatické riziká, plánovať a implementovať možnosti prispôsobenia.

4. Ochrana životného prostredia a obnova prírodných biotopov.

Ochrana a obnova prírodných biotopov a rôznych funkcií a služieb, ktoré biotopy poskytujú.

Zdroj: Vlastné spracovanie na základe ISO 26000:2010

Aký je vzťah medzi ISO 26000 a EMAS?

Aj normu ISO 26000, aj schému EMAS môžu využiť akokoľvek veľké organizácie v akomkoľvek sektore. Avšak oba nástroje sa podstatne líšia vo svojich základných prístupoch: ISO 26000 je súbor odporúčaní, ktorých cieľom je zvýšenie povedomia organizácie ohľadom spoločenskej zodpovednosti. Na druhej strane schéma EMAS stanovuje konkrétne požiadavky na implementáciu systému manažérstva environmentu, ktorý je overený externými environmentálnymi overovateľmi.

Pokiaľ ide o obsah, oba nástroje žiadajú organizáciu o zváženie priamych a nepriamych environmentálnych vplyvov svojich podnikateľských aktivít. Norma ISO 26000 sa venuje téme klimatickej adaptácie a biodiverzity viac explicitne než schéma EMAS. Okrem kľúčovej témy „životné prostredie“ schéma EMAS pokrýva aj iné odporúčania z normy ISO 26000, ako sú zapojenie zainteresovaných strán, externé správy a overovanie a validácia tretou stranou.

Ako využiť EMAS pri implementácii odporúčaní ISO 26000?

Organizácie môžu pomocou schémy EMAS implementovať takmer všetky odporúčania normy ISO 26000 týkajúce sa životného prostredia.

Kroky normy ISO majú podobnú štruktúru ako kroky systému manažérstva environmentu:

1. identifikácia priamych a nepriamych environmentálnych aspektov,
2. meranie týchto aspektov,
3. implementácia opatrení za účelom zlepšenia environmentálneho správania.

Berúc do úvahy nepriame environmentálne aspekty ako je zodpovednosť za produkty, na ktoré ISO 26000 kladie zvláštny dôraz, organizáciám sa odporúča využívať posudzovanie životného cyklu alebo iné nástroje zamerané na environmentálne aspekty týkajúce sa produktov. Tieto nástroje by mali tvoriť doplnok ku schéme EMAS, pričom v nariadení EMAS sú tieto užitočné nástroje vymenované.

Organizácie registrované v schéme EMAS môžu využívať podrobné odporúčania ISO 26000 ohľadom klimatickej adaptácie a biodiverzity s cieľom implementácie opatrení na zlepšovanie.

Vzhľadom na to, že schéma EMAS zahŕňa nielen kľúčové environmentálne aspekty, ale taktiež vyžaduje nastavenie v mieste riadiacich štruktúr a neustále procesy zlepšovania, organizácie môžu využiť schému EMAS ako odrazový mostík k implementácii mnohých iných odporúčaní normy ISO 26000.

Ďalšie informácie o norme ISO 26000 sú dostupné na: <http://www.iso.org/>

Preklad a aktualizácia

Slovenská agentúra životného prostredia (SAŽP), 2018

Zdroje

Informačný list Európskej komisie: EMAS and ISO 26000 (2013)

*Toto nie je oficiálny preklad poskytovaný Európskou komisiou.
Reprodukcia je možná iba s uvedením zdroja.*

Kontakt

Viac informácií nájdete na webových stránkach

www.emas.eu

www.emas.sk

alebo na

emashelpdesk@adelphi.de

emas@sazp.sk

Aktivita je realizovaná v rámci národného projektu

Zlepšovanie informovanosti a poskytovanie poradenstva v oblasti zlepšovania kvality životného prostredia na Slovensku.

Projekt je spolufinancovaný z Kohézneho fondu v rámci Operačného programu Kvalita životného prostredia.